LAISVĖ—LIBERTY
Vienintelis lietuvių kalboje dienraštis Rytinėse Valstijose
Dalis Queens apskrityje (N. Y. $11.00
Kanadoje 11.00
Kitur užsienyje 15.00
Metam prenumerata:
Jungtinėse Valstijose 10.00
Pavienio egzempl. kaina 5 centai

LAISVĖ
THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ—LIBERTY
The Only Lithuanian daily in Eastern States
110-12 Atlantic Avenue
Richmond Hill 19, N. Y.
Telephone VIrginia 9-1827
PRICE 5c A COPY

No. 131 **** Richmond Hill 19, N. Y., Antradienis, liepos (July) 9, 1957 **** METAI 47-ti

KRISLAI

Iš didžiulio pikniko raportas.
Parėmė "Laisvę".
Apie "liaudies kapitalizmą".

Rašo R. Mizara

Trumpai, raportas iš didžiulio Laisvės pikniko, įvykusio Liepos Ketvirtąją Montelloje, yra tokis:

Piknikas buvo spalvingas, gražus. Žmonių daug ir jie buvo linksmesni negu per praėjusius keleris metus. Linksmesni, smagesni ypatingai dėl pastarųjų keleto Aukščiausio Teismo paskelbtų nuosprendžių.

Kalbėjausi su daugeliu veikėjų dėl pašalinimo iš TSKP vadovybės Molotovo, Kaganovičiaus, Malenkovo ir kitų. Mūsų žmonės sako:

— TSKP Centro Komitetas žino, ką daro. Todėl rūpintis tuo, kas ten vyksta, mums nereikia.

—:—

Busais į pikniką atūžė naševiečiai, lovelliečiai, laurenciečiai, haverhilliečiai, ir southbostoniečiai; ir ten buvo ir daug automobiliais atvykusių.

Iš Maine valstijos neteko sutikti nei vieno; buvo Kochai iš Miamės, o Buzevičiai — iš Daytona Beach, Floridos.

Iš Connecticut valstijos mačiau V. ir E. Valaičius ir J. ir Žemaičius; iš New Yorko tebuvo tik V. ir O. Čepuliai ir mudu su Ieva.

—:—

Publiką gražiai aptarnavo montelliečiai, worcesteriečiai ir southbostoniečiai; buvo talkininkų ir iš kitur.

So. Bostono vyrai dainininkai, S. Pauros vadovybėje, puikiai sudainavo keletą dainų.

Didelė padėka jiems visiems!

Prenumeratomis ir aukomis Laisvei žmonės įteikė per mane daugiau kaip $500. Lowellietis J. Blažonis iš savo kolonijos surinko ir įteikė man $137.

Vadinasi, susidarė graži suma mūsų dienraščiui.

—:—

Užsienyje ir Amerikoje buržuazinė spauda dažnai rašo, jog, girdi, Jungtinėse Valstybėse dabar esąs ne kapitalizmas, kaip marksistai jį supranta, bet "liaudies kapitalizmas".

Kodėl "liaudies kapitalizmas"?

Todėl, girdi, kad daug darbo žmonių turi pirkę akcijas (šėrus) — milijonai yra tokių.

Daug darbininkų, dirbančių tai ar kitai bilijoninei korporacijai, būna raginami pirkti tos ar kitos korporacijos akcijas. Na, ir dėl to, pagal tuos "aiškintojus", jie, įsigiję akcijas, jau yra lygūs samdytojams, kapitalistams!

—:—

Tie "liaudies kapitalizmu" susižavėjusieji, tačiau, pamiršta: darbininkai turi po vieną kitą akciją, o korporacijų valdytojai — po keletą dešimtų tūkstančių.

Andai vienas asmuo parašė tuo klausimu neilgą raštelį newyorkiškiame Daily Worker. Jis taip sakė:

— Tegu didžiosios korporacijos įveda tokią tvarką, pagal kurią balsavimas būtų ne nuo akcijų (šėrų), o pagal žmogų. Jei kapitalistas, turįs tos ar kitos korporacijos, sakysime, 5,000 šėrų, turėtų vieną balsą, kaip tas, kuris turi vieną šėrą, tuomet būtų galima daleisti, kad mes turime "liaudies kapitalizmą."

Bet to kapitalistinėje santvarkoje nėra ir, žinoma, nebus. Kas turi daugiau šėrų, tas turi daugiau balsų. Na, ir vienas arba keletas asmenų, tuo naudodamiesi, valdo bilijonines korporacijas!

Tokią santvarką vadinti "liaudies kapitalizmu" — apgavystė!

Molotovas, Malenkovas, Kaganovičius ir kiti iš vadovybės pašalintieji vadai atsakingi už priespaudą, sako Švernik

Maskva. — Nikolajus Chruščiovas, Mikojanas, Švernikas, buvęs Aukščiausios Tarybos prezidiumo pirmininkas ir dabartinis Komunistų partijos kontrolės komisijos pirmininkas sakė, kad pašalintieji iš vadovybės Molotovas, Malenkovas ir Kaganovičius bei kiti yra atsakomingi už "bereikalingus "valymus' ir priespaudą, kuri vyravo po 1930 metų.

Šis kaltinimas prisideda prie kitų kaltinimų, kuriuos Chruščiovas, Mikojanas, Žukovas ir kiti vadai padarė praeitą savaitgalį prieš pašalintuosius.

Prieš naująjį kursą

Kaip žinia, Tarybų Sąjungos Komunistų partijos Centro komiteto prezidiumas praeitą savaitgalį pašalino iš savo tarpo Kaganovičių, Molotovą ir Malenkovą bei Saburovą, o iš alternatų buvusį užsienio reikalų ministrą Šepilovą. Jie apkaltinti slaptos frakcijos organizavime, kuri stengėsi perimti vadovybę. Pašalintieji vadai, sakė Chruščiovas, vedamieji straipsniai "Pravdoje" ir kituose laikraščiuose ir Maskvos radijas, aktyviai darbavosi prieš naująjį kursą, kurį priėmė 20-as partijos suvažiavimas. Jie priešinosi koegzistencijos su likusiu pasauliu pastangoms, atskirų tarybinių respublikų platesnei savivaldybei, asmens kulto naikinimui. Jie buvo, sakoma, stalinistinio kurso tęsimo šalininkai.

Pasilieka partijoje

Užsienyje tuojau po pašalinimo tapo paskleisti gandai, kad pašalintieji yra suimti, kad jie randasi-si po naminiu areštu. Tarybų Sąjungoje tie gandai paneigti. Nurodoma, kad pašalintieji iš vadovybės lieka partijos nariais ir juos minint spauda vartoja draugų titulą. Jie kaltinami kaip "anti-partinė klika". Jie kaltinami konspiratyvinėje-klikinėje veikloje ir pan. Malenkovas ypatingai kaltinamas kaip atsakingas už taip vadinamą "Leningrado bylą", kurioje nekalti komunistai tapo nuteisti kaip išdavikai.

Atgarsiai užsienyje

Kinijos Komunistų partija išreiškė savo solidarumą su TSRS K. P. ir pritaria taip vadinamų stalinistų pašalinimui. Italijos K. P. vadas Togliatti sako, kad sektantų pašalinimas priduos naujo gyvumo viso pasaulio komunistų partijoms. Lenkijos komunistų spauda šiltai sveikina įvykius, panašiai, kaip tai daro Jugoslavijos. Rytų Vokietijos, Čekoslovakijos ir kitų šalių spauda, apie kurias sakyta, kad ten komunistų vadovybės artimesnės senam kursui, irgi sakosi pritarianti įvykiams.

Vakarų komercinė spauda pilna įvairiausių spekuliacijų.

Leningradiečiai paminėjo 250-ą miesto sukaktį

Leningradas. — Leningradas iškimingai paminėjo savo įsteigimo 250-as sukaktuves. Kaip žinia, miestas įsteigtas Petro Didžiojo laikais ir originaliai vadinosi Peterburgu. Pirmam pasauliniam karui prasidėjus, vokiškoji galūnė tapo pakeista į rusišką ir miestas tapo Petrogradu, o dabar miestas, vadinamas Lenino garbei Leningradu.

Sukaktuvių minėjimo proga įvyko masinis mitingas, taipgi didžiulė demonstracija, kurioje dalyvavo apie 700,000 žmonių. Demonstraciją priėmė Chruščiovas, Bulganinas, Nikojanas, Furceva, Kusinenas ir kiti tarybiai vadai. "Tass" skelbia, kad demonstrantai smerkė Molotovą, Malenkovą, Kaganovičių ir kitus sektantus, kurie tapo pašalinti iš vadovybės.

MIRĖ

MIRĖ JUOZAS KOVAS

Liepos 4-tą dieną, Williamsburg General ligoninėje mirė Juozas Kovas. Jo kūnas pašarvotas Ballas-Bieliausko šermenėnėje, 660 Grand St., Brooklyn, N. Y. Bus palaidotas antradienį, liepos 9-tą dieną, Cypress Hills kapinėse, 3 valandą po pietų.

Po laidotuvių palydovai yra kviečiami susirinkti į Liberty Auditoriją, 110-06 Atlantic Ave., Richmond Hill, N. Y. Čia bus duodama užkandžių.

Indijos Komunistų partija veiks kaip plati legali organizacija

Deli. — Indijos Komunistų partija šios vasaros pabaigoje laikys plenumą, kuriame bus išdirbti nauji veikimo metodai. Iki šiol Indijos Komunistų partija veikė tik kaip pusiau legališka organizacija, kurios nugarkaulis buvo kadrai ir cėlėsląstelės. Dabar, kuomet rinkimai parodė, kad partija yra antra savo dydžiu šalyje, ji pereis prie labiau masinio darbo.

Bus panaikintos celės ir jų vietoje kiekviename kaime, miesto kvartale arba įmonėje susidarys partijos kuopos. Taipgi bus bandoma įtraukti daug daugiau narių. Dabar partija turi žemiau 100,000 narių, nors Indija turi apie 300 milijonų gyventojų. Tuo tarpu tokia šalis kaip Italija, kuri turi tik apie 30 milijonų gyventojų, turi apie milijoną narių partijoje.

Vakarų Vokietijos kareiviai ir veteranai dėvės nacių medalius

Bonna. — Kuomet Aliantai nugalėjo nacinę Vokietiją 1945 metais, jie išleido patvarkymą, kad uždraustą dėvėti visus karinius medalius. Dabar Vakarų Vokietijos valdžia patvarkė, kad vokiški kariai ir eks-kariai turi teisę dėvėti medalius, kuriuos išdavė kaizerinė Vokietija Pirmojo pasaulinio karo metu ir naciškoji Vokietija Antrojo pasaulinio karo metu. Tik viena sąlyga paduota — medaliai, kurie išduoti nacinės Vokietijos metu, neturi turėti svastikos, ir nuo tų medalių, kurie turi svastika, ji turi būti nutrinta. Šiaip kariai ir veteranai dabar galės dėvėti visokius geležinius kryžius, riterinius kryžius ir t. t.

Medaliai taipgi bus dėvimi su raudonai-baltai juodomis juostelėmis, tai yra, spalvomis, kurios simbolizavo kaizerinę ir hitlerinę Vokietiją. Vokietijos respublikos spalvos (vartojamos dabar ir Vakarų ir Rytų Vokietijoje) yra juoda, randona ir auksinė.

Irano policija sužeidė Tudeh partijos vadą

Teheranas. — Policija sužeidė ir suėmė Tudeh (Liaudies) partijos vadą Chosrow Rouzbeth'ą, kuris yra žinomas kaip "Irano Leninas". Rouzbeth 1948 metais pabėgo iš kalėjimo ir gyveno pogrindyje. Rouzbeth vadovavo pogrindiniam Tudeh partijos veikimui. Jis yra buvęs armijos kapitonas, kuris vienu metu vadovavo pažangių karininkų frakcijai.

Jis dabar bus teisiamas "už sąmokslą prieš šachą", sako Teherano spauda.

Socialistinio Internacionalo sesija baigėsi

Viena. — Čia pasibaigė penktas Socialistinio Internacionalo suvažiavimas. Jis pasibaigė susiskaldymo ir ginčų atmosferoje. Nors delegatai iš Azijos ir Afrikos kraštų priešinosi, suvažiavimo dauguma priėmė pro-izraelietišką rezoliuciją, kuri smerkia arabų kraštus agresijoje. Taipgi priimta rezoliucija, kuri smerkia dabartinę Vengrijos valdžią ir protestuoja prieš socialistų suėmimus toje šalyje.

Alžyro karo reikalu rezoliucija neprimta, nes negalėta susitarti. Francūzijos delegatai grasino, kad jie visai apleis suvažiavimą, jeigu bus priimta rezoliucija, kuri griežtai smerks francūzų rolę Šiaurinėje Afrikoje.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

Washingtonas. — Senatas pradėjo debatus apie civilinių teisių bilių. Yra pavojaus, kad pietiniai diksikratai praves ilgą filibusterį.

Maskva. —Chruščiovas ir Bulganinas išvyko į Pragą.

Buenos Aires. — Argentina atšaukė ambasadorių iš Venezuelos, Venezuela atsakė tuo pačiu. Ginčas išsivystė, nes Argentina reikalauja iš Venezuelos ištrenkti Peroną, kuris ten gyvena ir iš tolo veda visokias intrigas prieš Aregentinos valdžią.

Washingtonas. — 83 žymūs asmenys su socialistų vadu Norman Thomasu priešakyje atsikreipė į prezidentą Eisnehowerį su raginimu sulaikyti atominiai vandenilinius bandymus.

Washingtonas. — Aukščiausias teismas pradėjo svarstyti bylą, ar galima išduoti kareivį Girardą Japonijos teismams.

Vajus Prailgintas iki Rugp. 18 d.

Mūsų darbas sukėlimui savo dienraščiui vasarinio $10,000 fondo labai suvėlintas. Per paskirtuosius tris mėnesius vajaus laiko sukėlėme tik $7,000. Tai tik du trečdaliai Laisvės Bendrovės dalininkų suvažiavimo nustatytos kvotos.

Iš kolonijų veikėjų gavome nusiskundimų, kad jie nesuspėjo dar aplankyti visų Laisvės patriotų, kurie tikrai aukos fondui, bet jie laukia, iki kas juos atlankys tuo reikalu. Kolonijos patarė vajų prailginti dar nors mėnesiui laiko.

Tačiau pats vyriausias dalykas yra, kad jei nesukelsime $10,000 fondo, dienraštis negalės egzistuoti. Su darbu esame labai atsilikę, turime subrusti. Yra labai daug gerų Laisvės rėmėjų, kurių vardų aukojusiųjų sąraše dar nematėme. Tas reiškia, kad dar yra būdų fondo sukėlimui, tiktai esame labai atsilikę su darbu.

Atsižvelgiant į tai, kad darbas yra sveluotas, kad veikėjų noras yra vajų prailginti, ir kad dar yra daugelis pasivėlavusių prisidėti į fondą, Laisvės Bendrovės direktorių taryba vienbalsiai nutarė vajų prailginti dar vienam mėnesiui — iki 18-tos dienos rugpiūčio, 1957.

Prailgine vajų, prašome kolonijų veikėjų suskubti užbaigimui šio svarbaus darbo, ir prašome visų apšvietą branginančių ir dienraščio Laisvės mlyėtojų be atidėliojimo paaukoti į fondą. Ne'aukite, pakol kas jūsų paprašys paaukoti, — aukokite patys savo iniciatyva ir priduokite Laisvei savo auką tuojau. Kuriems neparanku asmeniškai priduoti auką, tuojau dėkite ją į voką ir siųskite Laisvės Administracijai.

Dėkojame už iki šiol pasidarbavimą aukų rinkimui ir dėkojame aukojusiems. Tikimės, kad vajų prailginus, kalonijų veikėjai ir visuomenė paklausys mūsų prašymo, padės sukelti fondą iki $10,000.

Laisvės Bendrovės Direktorių Taryba

Francūzai ištraukia dalį karių iš Maroko, siunčia juos Alžyran

Rabatas. — Kaip to reikalauja Maroko nacionalistai, francūzai pradėjo ištraukti dalį savo kareivių iš Maroko. Bet nacionalistai nepatenkinti, nes faktinai tas išeina arabiškų nacionalistų nenaudai — tie kareiviai siunčiami į gretimą Alžyrą, kur alžyriečiai kovoja už savo nepriklausomybę.

Kai kurie marokiečiai nacionalistai sako, kad geriausias būdas padėti alžyriečiams, tai nereikalauti, kad francūzai trauktųsi, tuojau užvesti kovą prieš juos pačiame Maroke, kad francūzai turėtų dalį savo jėgų naudoti ten. Jeigu tokios atviros kovos užvirtų Maroke ir Tunisijoje, tai francūzams būtų žymiai sunkiau išsilaikyti Alžyre.

Kaip žinia, Marokas ir Tunisija oficiališkai yra nepriklausomi, bet francūzai ten vis dar turi savo karinių dalinių.

Kanada pirks daugiau pas britus, pirks ant 15% mažiau Amerikoje

Ottawa. — Naujasis Kanados premjeras J. Diefenbaker, kuris sugrįžo iš Londone laikytos Britanijos Bendruomenės premjerų konferencijos, paskelbė, kad Kanada pirks daugiau Britanijoje, o mažiau Amerikoje. Jis sako, kad siekis yra sumažinti importus iš Amerikos ant 15 procentų, padidinti importus iš Britanijos ant tiek pat.

Tokių pakaitų galima buvo laukti. Konservatorių partija, kurios lyderiu yra dabartinis premjeras, visuomet stojo už glaudesnius ryšius su Britanija, už daugiau ekonominės nepriklausomybės nuo Amerikos.

Diefenbaker aiškina, kad importavimas iš Britanijos yra pelningesnis Kanadai, negu importavimas iš Amerikos. Importas iš Britanijos įgalina britus pirktis daugiau gaminių Kanadoje, bet amerikiečiai, kiek pas juos Kanada nepirktų, vargiai ką importuoja iš Kanados.

Per Liepos 4-ą auto nelaimėse žuvo apie 420

New Yorkas. — Per ilgą keturių dienų liepos 4-os savaitgalį automobilių katastrofose visoje šalyje užužsimuš 535. Sužeistųjų y-Automobilių asosiacija sako, kad tai "geras skaičius", nes buvo apskaičiuota, kad užsimuš 535. Sužeistųjų yra tūkstančiai. Virš 100 žmonių per savaitgalį prigėrė.

Oras šiaurrytinėse valstijose buvo šiltas ir saussas, palankus keliavimui ir, kaip apskaičiuojama, visoje šalyje apie 40 milijonų amerikiečių buvo išvažiavę dienai ar daugiau iš savo namų.

Washingtonas. — Vicepreziden tas Nixonas atostogauja Kanadoje, Ontario srityje.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY

The Laisve, Inc.

Established April 5, 1911

Every day except Sundays, Mondays and Holidays

110-12 ATLANTIC AVENUE, RICHMOND HILL 19, N. Y.

President CLEMENT BREADY; Secr.-Treasurer, WILLIAM CHAPELS
Editor, ROY MIZARA

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year $10.00	Canada and Brazil, per year $11.00
United States, per 6 months $6.00	Canada and Brazil, 6 months $6.50
Queens Co. ..... $11.00 per year	Foreign countries, per year $15.00
Queens Co. ..... $6.50 per six mos.	Foreign countries, 6 months $8.00

Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y. under the Act of March 3, 1879

KODĖL TOKS NEPASITIKĖJIMAS?

ŠIUO METU ginklavimosi sumažinimo reikalu vykstantieji posėdžiai Londone turi atkreipę į save akis viso pasaulio.

Sunku, beveik negalima, kol kas apie tuos pasitarimus ir jų rezultatus nieko aiškaus pasakyti dėl to, kad ten tik daug pasiūlymų, o nėra jokių kol kas nutarimų.

Galimas daiktas, kad iš tų pasitarimų bus gerų rezultatų. To trokštame mes, to trokšta visas taiką mylįs pasaulis.

Ryšium su tais pasitarimais Amerikos spauda labai daug rašo ir spekuliuoja. Kai kurie valdžios pareigūnai taipgi mėgsta apie tai kalbėti, — dažnai niekalus.

Daleiskime: kai eina kalba apie tai, kad būtų sulaikytas (nors tūlam laikui) atominių bei hydrogeninių bombų bandymas, tai pas mus iškyla tokis klausimas: gerai, mes susitarsime su Tarybų Sąjunga sulaikyti bandymus, bet kas galės jai uždrausti tokius bandymus atlikti Kinijos Liaudies Respublikos žemėje?

Tokiems asmenims, kurie plepa panašius niekalus, andai gerai atsakė N. Chruščiovas. Jis daug maž taip sakė: mes turime tartis kaip dori žmonės, o ne kaip plėšikai; mes turime vieni kitiems pasitikėti; be abipusiško pasitikėjimo nieko nebus.

Pridėti galima dar ir tai: nežiūrint, kur atominė bei hydrogeninė bomba bus išsprogdinta, pasaulis tą sprogimą girdės, suos.

Tai ko bijotis ir kam nesąmones plepėti?

ELLA REEVE BLOOR

LIEPOS 8 DIENĄ sukako 95 metai, kai gimė viena įžymiausių Amerikos moterų veikėjų — **Ella Reeve Bloor.**

Šią darbininkų klasės veikėją, šią žymią oratorę, orgnizatorę ir žurnalistę Amerikos darbininkai vadino **Močiute** (Mother Bloor).

Ji mirė 1948 metais, vadinasi, prieš arti dešimt metų, tačiau josios pavyzdinga gyvenimą, šviesius darbus, nuveiktus Amerikos darbininkų judėjimui, liaudis gerai prisimena šiandien ir atmins juos ilgai, ilgai!

KANADOS VALSTYBEI 90 METŲ

ŠIŲ METŲ LIEPOS 1 DIENA sukako 90 metų, kai Kanada pradėjo gyvuoti kaip valstybė.

Kanada — JAV kaimynas; rubežius, skiriąs šias abidvi šalis, yra tūkstančių mylių ilgumo, ir jis nesaugomas taip stropiai, kaip, sakysime, saugomi Europos valstybių rubežiai.

Kanada, beje, žemės plotu yra didesnė už Braziliją, didesnė ir už Jungtines Valstijas — tai didžiausia valstybė Amerikoje. Bet gyventojų ji dar vis turi, palyginti, nedaug, tik apie 15,000,000 iš viso.

Kanadiškis Liaudies Balsas, kuriam šiemet sukanka 25 metai, rašo apie savo šalį:

"Ar jūs galit įsivaizduoti, kad pirmadienį, liepos 1 dieną, Kanadai sukaks tik 90 metų. Tai, žinoma, liečia ne Kanados kraštą, o Kanados valstybę. Tik 90 metų, kaip Kanada susiorganizavo į vieną valstybę.

"Tur būt tas duoda atsakymą į tai, kad Kanada dar neturi savo himno (oficialiai priimto), savo vėliavos.

"Ir tada, kada Kanada sudarė savo valstybę, ji nebuvo nepriklausoma pilna to žodžio prasme. Bet per tuos 90 metų buvo daug padaryta siekiant pilnos nepriklausomybės. Dabar Kanada, iš politinio taškaregio, yra nepriklausoma valstybė, nors ji skaitosi dominija, britų šalių bendruomenės narė. Tik ekonominiai ji yra užgožėta svetimo kapitalo. Ta kryptimi kova tik prasideda".

Laikraštis pastebi, jog šiuo metu Kanada turi naują valdžią, konservatorių valdžią, dėl to, kal liberalų valdžia, kuri neseniai buvo išbalsuota iš vietos, nepaisė žmonių balso, buvo apsileidusi. Liaudies Balsas sako: atsistoja ant arenos naujos partijos — CCF ir SC. Jei konservatoriai nesiskaitys su liaudies poreikiais, tai galimas daiktas, kad mažesnės partijos sekamais rinkimais gali ir juos nugalėti.

Toliau Liaudies Balsas rašo:

"Tik 90 metų, kaip kanadiečiai sukūrė savo valstybę, bet ir per tą laiką daug išmoko. Kanada geriau tvarkosi politiniai ir ekonominiai, negu Jungtinės Valstijos. Čia nėra tokių žymių rasinių ar politinių persekiojimų. Čia šalčiau žiūrima į visus klausimus, rimčiau galvojama apie žmonių sugyvenimą.

"Kanada eina pirmyn. Viskas, ko reikia, tai kad žmonės ir toliau darytų tokią pažangą visose srityse, kad minint 100 metų sukaktį būtų galima dar daugiau didžiuotis savo atsiekimais".

Tiesa, jog Kanadoje politinis oras per pastaruosius desėtką metų buvo daug švaresnis. Nebuvo ten makartistų, nebuvo ten tokių baisių ragangaudžių, puolančių žmones, kaip pas mus, kaip Jungtinėse Valstijose. Rasinio persekiojimo ten taipgi nėra. Žodžiu, pasiekęs Kanadą žmogus jausdavaisi, kad esi laisvas!

Gal gi ir mūsų šalis pasimokys iš kanadiečių.

N. Chruščiovo pasikalbėjimas su Amerikos korespondentais per televiziją

1957 m. gegužės 28 d. Tarybų Sąjungos Komunistų Partijos CK pirmasis sekretorius N. S. Chruščiovas Maskvoje turėjo pasikalbėjimą su Amerikos radijo-televizijos (iš Columbia Broadcasting System) korespondentais. Milijonai Amerikos žmonių matė ir girdėjo tą pasikalbėjimą, bet daugelis nematė. Pagaliau, nemaža lietuvių, kurie ir matė ir girdėjo, ne viską pilnai suprato. Dėl to mes čia tą pasikalbėjimą ir spausdiname, nes jis labai svarbus, jis liečia Tarybų Sąjungos - Amerikos santykius.

Su Chruščiovu kalbėjosi sekami korespondentai: Daniel Schorr, B. J. Cutler ir Stuart Novins. Žemiau telpąs vertimas į lietuvių kalbą buvo padarytas Lietuvoj. Gi Lietuvoje angliškus vardus rašo ne kaip jie rašosi, o taip, kaip tariasi— fonetiškai. Spausdiname taip, kaip buvo išversta (ir tilpo kai kuriuose Lietuvos laikraščiuose) Lietuvoje.

Beje, pasikalbėjimas buvo atliktas Kremliuje š. m. gegužės 28 d. Jis tapo įrašytas į juostelę, o birželio 2 d. buvo rodomas per televiziją Amerikoje. — *Laisvės Redakcija.*

—:—

Novinsas. Ponas Chruščiovai, mes labai dėkingi Jums, kad Jūs leidote mums čia ateiti. Mes turime daug klausimų, kuriuos norime pateikti Jums per Jūsų vertėją, ir esu įsitikinęs, kad Jūs turite daug atsakymų į mūsų klausimus, kurie bus nepaprastai įdomūs milijonams amerikiečių.

Taigi, jeigu jūs pasiruošęs, ser, pradėkime nuo pirmojo klausimo, kurį pateiks p. Šoras.

Šoras. Ponas Chruščiovai, leiskite pradėti nuo temos, kuri, man atrodo, artima Jūsų širdžiai — nuo žemės ūkio.

Neseniai Jūs pasakėte, kad Tarybų Sąjunga tikisi per artimiausius keletą metų pavyti Jungtines Valstybes pagal pieno, sviesto ir mėsos gamybą. Amerikos specialistai sako, kad tai nerealistinis tikslas, ypač gyvulininkystės atžvilgiu, tai yra padidinti gyvulių skaičių daugiau kaip tris kartus. Kaip Jūs planuojate tai pasiekti?

Chruščiovas. Deja, ne tik daugelis amerikiečių, bet ir daugelis žmonių kitose šalyse, net pasivadinusių mokslininkais, kai Rusijos darbininkų klasė su savo partija priešakyje, Lenino vadovaujama, paėmė valdžią į savo rankas ir parągino darbo valstietiją ją paremti, netikėjo, kad Tarybų valdžia išsilaikys ir mėnesį. Jie manė, kad ji greitai žlugs. Ir tik vienas jūsų tėvynainis Džonas Ridas, kuris parašė knygą "10 dienų, kurios sukrėtė pasaulį," buvo įžvalgus ir pamatė, kad prasideda nauja epocha. Tai aš šakau apie tai, kaip Spalio revoliucija buvo sutikta Amerikoje ir Vakaruose.

Kai mes pradėjome vykdyti savo penkmečius, beveik niekas Vakaruose netikėjo mūsų priemonėmis, laikydami mus fantazieriais.

Bet praėjo 40 metų, ir mes 30 kartų padidinome savo pramoninės produkcijos gamybą. Mes pralenkėme Angliją, Prancūziją, Vokietiją ir dabar užėmėme antrąją vietą po visų stambiausios kapitalistinės šalies — Jungtinių Amerikos Valstybių. Ir mes dabar visiškai arti prieiname prie pagrindinio uždavinio išsprendimo — pavyti labiausiai priešakines kapitalistines šalis pagal prekių gamybą vidutiniškai vienam gyventojui.

Visų pirma, mes manome, kad pribrendo sąlygos konkrečiai išspręsti uždavinį — pavyti Jungtines Amerikos Valstybes ateinančiais, 1958 metais. Šiemet mes, matyti, pagal pieno ir sviesto gamybos apimtį pasieksime Jungtinių Valstybių lygį; t. y. pagaminsime tiek, kiek pagamina Jungtinės Amerikos Valstybės. Bet kadangi mūsų šalyje gyventojų daugiau, negu JAV, tai, kad susilygintume pagal gamybą vidutiniškai vienam gyventojui, mums reikalingi dar vieneri metai. Štai aš ir imu tuos metus, 1958 metus.

Mėsos gamybos srityje reikalas sudėtingesnis, tai teisinga. Todėl mes mėsos gamybai imame 1960-1961 metus. Aš dabar negaliu tiksliau pasakyti, nes spręs šalis, liaudis. Uždavinį iškėlė Komunistų partijos Centro Komitetas ir Tarybinė vyriausybė, o šalis, t. y., kolūkiečiai, darbininkai, darbininkės, inžinieriai, zootechnikai, agronomai šį uždavinį spręs, ir mes įsitikinę, kad tai bus padaryta maždaug 1960-1961 metais. Jūsų specialistai, kurie sako, kad tai negalima, iš dalies sutaria su kai kuriais mūsų ekonomistais. Mūsų ekonomistai man taip pat pasakė, kad šį uždavinį galima išspręsti tik 1975 metais. Mes pasijuoksime ir iš savo, ir iš jūsų pranašų, o uždavinys vis dėlto bus išspręstas.

Katleris. Ponas Chruščiovai, mane taip pat domina mėsa. Aš girdėjau, kad specialistai sako, jog nė vienai šaliai pasaulyje dar nepavyko padidinti mėsos gamybą tris su puse karto per ketverius metus. Gal būt Jūs, komunistai, turite kokį nors būdą užtikrinti, kad kiekviena karvė vestų dvynus?

Chruščiovas. Tai taip pat galimas dalykas gamtoje (pagyvėjimas, juokas). Gamtoje būna, kad karvės duoda ne tik dvynus, bet ir trynukus, bet, žinoma, mes pasikliaujame ne tuo. Apskaičiavimas toks: sprendžiant šį uždavinį svarbiausią vietą mūsų mėsos ūkyje užims kiauliena, nes kiaulė — veislus gyvulys, ir čia yra neribotos galimybės didinti mėsos kiekį; paukščiai taip pat turės svarbią reikšmę — čia taip pat didelės galimybės. Aš manau, kad pagal jautienos gamybą mes šiame penkmetyje dar turėsime kai kurių trūkumų ir todėl mes dabar stengiamės daugiau gaminti ne lašininės kiaulienos, o bekoninės. Juk gyvena anglai, ir neblogai gyvena, kai maitinasi bekonu. Tai kodėl gi rusai, ukrainiečiai ir kitos Tarybų Sąjungos Tautos nepajėgs suvirškinti bekono? Mano nuomone, tai taip pat labai geras ir skanus produktas. Jei jūs turite kokį nors ryšį su žemės ūkiu, tai jūs taip pat turite atsižvelgti į štai ką: iki šiol mes skersdavome daugiausia vienerių metų amžiaus galvijus, tai yra veršiukus, tai, ką rusai vadina veršiu. Mes dabar norime šiek tiek sulaikyti veršiukų skerdimą, stengdamiesi, kad būtų skerdžiami dvejų-trejų metų amžiaus galvijai. Šiuo atveju ištekliai gali padidėti 2-3 kartus, juk ištekliai auga priklausomai nuo to, ar skerdžiamas mėnesio, ar vienerių metų amžiaus, arba skerdžiami 2-3 metų amamžiaus gyvuliai. O mes, norėdami pasivyti Jungtines Valstybes, turime padidinti produktų gamybą tiksliai 3.15 karto. Manau, kad ir jūs šiek tiek pažengsite į priekį iki 1960 metų, todėl mes ir stengiamės padidinti 3.5 karto. Savo kalboje aš jau sakiau, kad jeigu tai bus ne 1960, o 1961 metai, mums nebus skriaudos ir mūsų liaudis taip pat neįsižeis už tai ant savo Komunistų partijos CK, ir savo Vyriausybės.

Tai milžiniškas uždavinys, ir mes jį išspręsime. Man jau patinka, kad mes dabar gavome galimybę su jumis pasivaržyti, o juk JAV labai turtinga šalis. Šio uždavinio išsprendimas mūsų naudai Jums taip pat neturi būti skaudus. JAV pagal visų produktų rūšių gamybą žengia kapitalistinių šalių priešakyje. Bet štai atsirado nauja šalis, socialistinė šalis, kuri nori jus aplenkti. Ir mes tai padarysime, būkite tikri.

Šoras.— Ponas Chruščiovai, pernai Jūsų šalyje buvo didelis kviečių derlius. Kaip Jūs vertinate kviečių derliaus perspektyvas šiemet?

Chruščiovas. Tas esminis klausimas. Pernai mes gavome gerą derlių, bet reikia pasakyti, kad šis derlius buvo geras tik Sibire ir Kazachstane. Gero derliaus nebuvo Ukrainoje, kuri anksčiau buvo laikoma Tarybų Sąjungos aruodu. Ten žuvo beveik visi žieminiai kviečiai. Eilėje Rusijos Centrinių sričių kviečiai taip pat žuvo. Taigi, praėjusieji metai mums nebuvo patys geriausieji. Šie metai kol kas mūsų šalyje yra sėkmingesni, negu praėjusieji metai: sėkmingesni tuo, kad dabar Ukrainoje dėl žieminių kviečių yra labai geros perspektyvos; Rusijos Centrinėse srityse (Juodžemio juostoje) taip pat numatomas geras derlius. Labai gero derliaus laukiama Sibire ir Kazachstane. Šiek tiek blogesnės derliaus perspektyvos Pavolgyje — tai Stalingradas ir rajonai prie Kaspijos, — bet jie duoda nedaug grūdų, ir tai mums nelabai kelia nerimą.

Tačiau turiu padaryti išlygą. Aš žinau fermerių gyvenimą, žinau, kad fermeris tuomet ramus dėl derliaus, kai nuima javus ir sukrauna į sandėlius. Kadangi dabar kai kuriuose rajonuose tik sėjama arba tik baigta sėja, būkime atsargūs. Bet jeigu net derlius bus blogesnis, negu pernai, tatai mūsų nesustabdys sprendžiant uždavinį, kuris buvo iškeltas keliant gyvulininkystę ir sprendžiant mėsos problemą.

Novinsas. Ponas Chruščiovai, Jūs kalbėjote apie tai, ką Jūs vadinate sveikais mūsų šalių tautų lenktyniavimo santykiais. Aš norėčiau Jūsų, ser, paklausti, pereidamas dabar prie kitos srities ir kalbėdamas apie TSRS ir Jungtinių Valstybių tarptautinius santykius, ypač ryšium su padėtimi Vakarų Europoje ir kitose pasaulio dalyse: kokie, Jūsų nuomone, dabar yra aštriausi klausimai, kurie turi būti išspręsti tarp dviejų šalių?

Chruščiovas. Aš manau, svarbiausia yra normalizuoti šalių ir, visų pirma, Jungtinių Valstybių ir Tarybų Sąjungos santykius. Normalizavimą aš suprantu taip: reikia pašalinti barjerus prekybos srityje. Reikia pradėti nuo prekybos. Jūs turite panaikinti savo "geležinę uždangą" ir, pagaliau, nebijoti tarybinių virėjų, kai jie vyks į Ameriką; jie ten revoliucijos nepadarys. Reikia keistis kultūrinėmis delegacijomis; reikia daugiau kontaktų tarp mūsų tautų, tarp komercinių žmonių. Manau, kad tai svarbiausia. Kol kas dabar jūsų šalyje vykdoma diskriminacija, jūs nenorite su mumis prekiauti. Jūsų politiniai veikėjai, nuo kurių tai priklauso, mano, kad tuo pačiu jie daro žalą komunizmui. Bet jūs matote, kad tuo mums daroma labai maža žala, priešingai, tai verčia mus gaminti produkciją, kurią mes galėtume pirkti iš jūsų, o jūs iš to uždirbtumėte. Gi dabar mes patys gaminame tą produkciją ir žengiame į priekį. Taip bus ir ateityje.

Tačiau tokia pažiūra į mus kaitina atmosferą, blogina santykius ir kelia nervingumą pasaulyje, įgalina pusiausvyros neturinčius žmones spekuliuoti karu, grasinti karu. Tai labai žalinga. Tautos nori ramybės, taikos, nori gyventi taip, kaip dera gyventi žmogui. Mes siekiame užtikrinti šias sąlygas ir iš savo pusės viską darome, kad užtikrintume taikų sambūvį tarp šalių, turinčių skirtingą ūkinio gyvenimo sanklodą, t. y. tarp kapitalistinių šalių ir socialistinių šalių.

Novinsas. Ponas Chruščiovai, ar galime mes padaryti išvadą iš to, ką Jūs pasakėte, kad Jūs pasirengę suteikti Vakarų diplomatams didesnę keliavimo laisvę Jūsų šalyje, ar mes galime padaryti išvadą, kad Jūs liausitės slopinę "Amerikos balso" laidas, ar mes galime padaryti išvadą, kad jūs imsitės kurių nors priemonių duoti pradžią tiems kontaktams, apie kuriuos Jūs kalbate?

Chruščiovas. Dėl ambasados keliavimo apribojimų. Jeigu bus savitarpio susitarimas, mes būsime pasirengę pagerinti padėtį ir panaikinti šiuos apribojimus. Šie apribojimai yra nuosėdos, susidariusios dėl blogai susiklosčiusių mūsų valstybinių santykių.

Novinsas. Jūs pasakytumėte, kad jie yra dalis Jūsų "geležinės uždangos," ponas Chruščiovai?

Chruščiovas. Mes atsakome į jūsų "geležinę uždangą" ir truputį sudarome sąvą — fanerinę. (Pagyvėjimas.)

Dabar jūs manęs klausėte dėl "Amerikos balso." Mūsų šalis labai muzikali, ir jūs žinote, kad labai daug gerų dainininkų kilo iš Rusijos. O ir dabar šioje srityje mes užimame gerą vietą. Todėl, jeigu mes girdime gerą balsą, tai mes jo ne tik neslopiname, bet stengiamės šį balsą sustiprinti, kad jis skambėtų visoje šalyje. Bet jeigu svetimas balsas gadina klausą, tai kiekvienas žmogus išjungia radiją, jeigu gali išjungti, o jeigu negali — jis jį nuslopina, nes toks balsas blogai veikia jo klausos aparatą. Todėl "Amerikos balso," jeigu jis tikrai bus Amerikos balsas, — o mes gerbiame amerikiečių tautą, — mes neslopinsime. Bet kai girdimas ne Amerikos balsas, o kažkoks piktas staugimas, ir tai vadinama Amerikos balsu, mes nenorime, kad tarbinė liaudis turėtų neteisingą vaizdą apie amerikiečių tautą ir apie jos balsą.

Novinsas. Ar čia nėra prieštaravimo, ponas Chruščiovai, kai Jūs kalbate apie lenktyniavimą ekonominiu atžvilgiu ir tuo pačiu metu, matyti, neleidžiate idėjų lenktyniavimo? Jūs priimate nutarimus, užuot leidę žmonėms nuspręsti, ką jie nori klausyti.

Chruščiovas. Matote, mėginimai atskirti mus nuo liaudies — tai sena sugedusio patefono muzika, ir šios muzikos niekas neklauso. Mes žinome, kad nėra, nebuvo ir nebus kitos vyriausybės, išskyrus Tarybinę vyriausybę, nėra kitos politikos, išskyrus mūsų Komunistų partijos politiką, kurios taip atitinka Tarybų Sąjungos liaudies ir visų šalių darbo liaudies interesus, nes mes nesiekiame jokių blogų tikslų kitų šalių atžvilgiu. Todėl mūsų vykdoma politika — tai ne tik Komunistų partijos politika. Komunistų partija yra savo liaudies politika, tarybinių tautų politika, ir mes ją vykdome.

Dabar apie prieštaravimus. Ar yra prieštaravimų mūsų pareiškimuose, kai mes sakome, kad norime taikiai lenktyniuoti? Mes norime lenktyniauti ir šiame lenktyniavime norime atskleisti sveikiausias jėgas. Sveika jėga mes vadiname mūsų sistemą, socialistinę sistemą todėl, kad ji pažangiausia, jauniausia.

Jeigu jūs šiek tiek žinote, o jūs tikriausiai žinote iš istorijos, kaip keitėsi visuomeninės santvarkos, tai jūs žinote, kad mes esame įpėdiniai atgyvenusios kapitalistinės santvarkos, kurios pakeisti atėjo socialistinė santvarka, pažangiausia santvarka. Ir jūsų anūkai gyvens socializmo sąlygose ir Amerikoje. Tai iš jums pranašauju. Jūs nebijokite dėl savo anūkų, jie stebėsis savo seneliais, kaip šie nesuprato tokio pažangaus mokymo, koks yra mokslinio socializmo mokymas.

Jeigu kalbėsime apie kapitalistinių ir socialistinių šalių ideologiją, tai mes neslėpėme, kad čia vyks kova, ideologinė kova. Bet mes ideologinės kovos niekuomet nesutapdinome su karu.

(Bus daugiau)

SENAS VINCAS

REALAUS GYVENIMO KELIU

APYSAKA

(Įvadas: Ši apysaka parašyta 1935 metais. Tai tuo laikotarpiu, kai republikonai administracijoje, prezidento Hooverio vadovybėje, su šūkiu "gerovė tik už kampo', buvo įmurdę darbo žmones į giliausios bedarbės prarajų.

Tada didmiesčių gatvėse ilgiausios eilės bedarbių slinko prie buizos bliūdelio, o tūkstančiai bedarbų gyveno patiltėse -hūverynėse. Kada senstelėję ar netekę darbo darbininkai negavo jokios pašalpos ir niekas jais nesirūpino.

Tada velionis Rooseveltas, tapęs prezidentu, nežinojo nė ką pradėti, nė už ko stvertis, kad ištrauktų iš bedarbės nasrų republikonų užmirštus piliečius.

Tad, skaitydami šią apysaką, turėkite minty se ir anuos laikus. Dėl nekurių netikslumų, ši apysaka niekur neišspausdinta, išgulėjo pas mane apie 22 metus. —**Autorius**).

Dabar Skaitykite apysaką

Kur tik benukreipsi akis, jos susitiks su vienu tarsi tuo šventraščio apsakomu "Patapu", — vandeniu! Pievose žolė, dirvose javai bei daržovės, apsemti vandeniu, mirksta, šunta, žūsta. Mat, vakar čionai, pietiniame New Jersey valstijos plote, maišėsi dangus su žeme— pylė neregėtas lietus, siautė viesulai, žemę drebino perkūnijos ir krito didelių ledų kriušą. Viską sukapojo, sumaišė su žeme, sulamdė, išvartė.

Farmeriai, nepaisant, kiek kuris žemės turėjo, lygiai ir sklandžiai nuplakti, vieni meldėsi, antri keikėsi, o treti tik dūsavo i tai žiūrėdami, nežinodami nei ką pradėti, nei už ko stvertis.

Plačiuoju valstijos vieškeliu, kuris tarsi kalinys, paženklintas 44-tu numeriu, pastovinėdama iš lengvo slinko automobilių grandinė, nes visas vieškelis buvo užbarikaduotas iš šaknų išverstais medžiais, telegrafų bei telefonų stulpais, o žemesnėse vietose apsemta ir vandeniu. Gi šimtai visokeriopo amžiaus bei išvaizdos vyrų, su kirviais ir piūklais rankose, braidė po vandenį, kapojo, piaustė, atidarinėdami užbarikaduotą vieškelį.

Tarp tos automobilių grandinės, tokiu pat greičiu važiavo ir šios apysakos žvaigždė, jaunas vaikiniukas, **Edis.** Jo tėvas, išvažiuodamas pasižmonėti į Europą, nupirko sūnui sportišką automobilį, kaipo dovaną, kad pasėkmingai išlaikė kvotimus ir gavo kolegijos diplomą. Kaip daugelis kitų, taip ir Edis važiavo tik pasižvalgyti į audros nuteriotas apielinkes, be jokios nuovokos, kaip ta gamtos rykštė skaudžiai nuplakė farmerius.

Kada jam sėdėti atsibodo, pasuko iš kelio, pavažiavo po lapoto medžio pavėsiu, išlipo iš automobilio ir pradėjo raivytis. Paskui atsiminė savo kasdieninę gimnastiką, kaipo atletas, kad nebėgiojo, nekilnojo svorių, nesivartė, nevaikščiojo ant rankų ir kitokio mankštinimosi nėra atlikęs.

Jis užrakino automobilį, pasitraukė aukštyn nusmukusias kelines, susigrūdo atgal išsitraukusius šilkinius marškinius ir pasileido pasibėgioti. Pabėgęs iki kito didelio, su viena nulinkusia šaka ąžuolo, pasišokėjęs nusistvėrė už šakos, kelis kartus apsivertė per šaką, nušoko ir vėl pradėjo bėgti atgal. Pribėgęs prie automobilio, atsisėdo, pirštais perbraukė per savo kaštuoninius, truputį pasigarbiniavusius plaukus, užsidegė cigaretę ir pradėjo žvalgytis po apylinkę.

Šalia vieškelio snaudė vakarykščios audros aplamdytas, ledų apkapotas miškelis. Kiek toliau tįsojo siauras, į miškelį vedantis keliukas.. . Balose visokiausiais balsais kvarkė varlės bei kitokie balų piliečiai, o virš miškelio, nė sparnais nesuplasnodami, ore plaukiojo vanagai.

Vaikinas pakilo ir, kokios tai dainelės melodiją švilpaudamas, per liūnelius peršokdamas, lindo miškelio gilumon. Taip jam besižvalgant, iš priešingos pusės, pradėjo artintis senoviško forduko tratėjimas ir mišrių balsų nesuderintos dainelės alasas. Keliukas buvo taip siauras, kad krūmokšnių šakos bei laukinių erškėčių akstinuotos vielos veik susisiekė. O krūmai taip tankūs ir erškėčių vielomis taip susiviję, kad pasitraukti iš keliuko jokios galmybės nebuvo.

Vaikinas pradėjo neštis atgal, bet . . matydamas, kad nuo forduko vistiek nepabėgs, šoko į šalį ir prisišliejo prie akstinuotų erškėčių. Gi be stogo bei langų fordukas, viedrus mėlynų uogų besivežąs, purvinais, šlapiais, pusnuogiais ir krykštaujančiais jaunuoliais bei jaunuolėmis apkibęs, visokiais balsais tarškėdamas, liūnus į šalis taškydamas, atpleškėjo ir nuplėškėjo. Tačiau pats Edis paliko panašus į miežiuose pastatytą žvirblių baidyklę. Jo veidas, baltos kelinės, šilkiniai marškiniai paliko veik suvienodinti su anų jaunuolių dumblu papuoštais drabužiais.

Pirmiausia vaikinas norėjo atsikrapštyti purvu uždrėbtas akis, bet pasijutęs, kad erškėčių akstinai drasko jo šilkinius marškinius, raižo jo kūną, tuoj išsilaisvino iš jų, o paskui, apsikrapštęs akis, kiek apsišluostęs, vėl pasinešė gilyn į mišką. Taip sau, be jokio tikslo žingsniuodamas, mąstė: "Iš kokios, po velniais, medžiagos subudavoti tų jaunuolių kūnai? Mane per marškinius pusėtinai apraižė tie prakeikti erškėčiai. O jie nuogomis rankomis, pusplikiai lekia tuo pasiutusiu forduku, braukia juos savo kūnais ir nesusiraižo".

Taip su savimi bekalbėdamas, priėjo dgą liūną, pasibėgėjo ir bandė peršokti. Bet, o nelaimingasai vaikinas! Jo koja anoj pusėj liūno nukritus, paslydo, iškilo abi kojos į orą ir mūsų Edį tarsi kas būtų iškėlęs ir trenkęs aukštielninką į liūną, kad net patsai liūnas išdžiūvo! Iki jis atsikėlė. jau nebuvo panašus nei į save, nei į anuos jaunuolius, bet į didelę, iš purvyno išėjusią kiaulę!

Kiek papliuškavęs purvinais ir šlapiais draubžiais, išėjo į aikštę, užlipo ant kalnelio, atsistojo tarp krūmų ir prieš karštai kaitinančią saulutę pradėjo džiovintis. Tačiau drabužiams nesiskubinant džiūti, o jam atsibodus stovėti, nusitarė padaryti progresą, ir žodis stojosi kūnu. Nusirengė visai nuogas, susikabino drabužius ant krūmokšnių ir pradėjo maudytis saulės spinduliuose, kas jam labai patiko, kur jam prisiminė posakis, kad nėra to blogo, kas neišeitu ant gero.

Kiek pasikaitinęs prieš saulę ir jokio žmogaus nematydamas, užsimanė išpraktikuoti rojaus piliečio Adomo gyvenima ir išbandyti primityvaus atleto mankštinimąsi. Bet tuoj susidūrė su netikusiomis sąlygomis ir jo basos kojos atsisakė vaikščioti nenudailinta miško asla. Tačiau kliūtys tuoj tapo prašalintos: žolėmis išsišluostęs savo pusbačius, apsiavė kojas ir pradėjo bėgioti po mišką, karstytis ant medžių šakų, vartytis per jas visai užmiršdamas, kad gali apsisukti jo protas ir nesurasti savo drabužių.

Juo tolyn jis bėgo į mišką, tuo miškas darėsi retesnis, švaresnis ir patogesnis jo mankštinimuisi. Kada jau gerai prisimankštino ir prisimaudė saulės spinduliuose, pasileido bėgti pas savo drabužius. Kiek pabėgėjęs, pribėgo visokiais krūmokšniais prižėlusią pelkę. Čia kiek pasilsėjęs ir pakamavęs savo smegeninę, vėl pradėjo bėgti, "tiesiai" prie drabužių, bet ir vėl nepataikyta, išbėgta visai į laukus.

Dabar jam tik atėjo į galvą klausimas: "Kurioj, po velniais, pusėj, randasi mano drabužiai ir automobilis? '

Ilgai jis kamavo savo smegeninę, žiūrėjo į saulę, kad atsikvošėtų, bet jo galva taip apsisuko, kad nežinojo nei kur rytai nei vakarai, ir į kurią pusę jis turi eiti? Dabar jis pradėjo bėgioti po mišką ne atletiškais sumetimais, bet rimto reikalo verčiamas.

Saulė jau nuslinko už miško, medžių šešėliai augo, o mūsų Edis, nusilakstęs, pailsęs, alkanas, ištroškęs, sėdi ant pavirtusio medžio kamieno ir tik uodus nuo savęs vos pajėgia atsiginti. Kad uodai gyvam kraujo neišgertų, jis nusitarė eiti link pirmiau atrasto lauko, kur bus ir farmerio trobos ir ten, nors kokiais maišais prisidengęs, pasirodyti žmonėms ir gauti pagalbą. Vienok jau taip buvo susimaišęs, kad nei į pirmiau atrastą lauką nepataikė išeiti, bet atsidūrė į pelkę, kur uodai dar atkakliau pradėjo jį atakuoti.

"Ar velnias čia mane vedė?" — paklausė pats savęs ir vėl pradėjo eiti į kitą pusę, kur vėl priėjo pelkę, kurioje varlės ir kiti pelkių gyvūnai laikė savo koncertą, kas Edžiui pasirodė tikra pekla, nes čia girdėjosi ir verksmas ir dantų griežimas.

(Bus daugiau)

Darbininkų Sveikata

J. J. Kaškiaučius, M. D.

APALPIMAS

Apalpti pasitaiko apydažniai, kam nors iš didesnio žmonių sambūrio. Staiga jūs pamatėte, kad žmogus apalpo. Ką jūs darysite? Kokia jūs pirmoji pagalba?

Gal skubint žmogų pasodint, prikelt, kad jis imtų judėt, eit? Ne-k. To visai nereikia. Būtų dar blogiau. Juk kodėlgi žmogus apalpo? Nuo *sumažėjimo kraujo smegenyse,* dėl oro - deguonies stokos smegenyse. Smegenys staiga sustreikavo, ir baigtas dalykas. Žmogus bejausmis ir krito, apalpo. Jam begulint, jei galvos neužsigavo perdaug, krisdamas, į smegenis daugeliau atsiras priėjusio kraujo, tai apalpusis ir savaime atitoks, atsigaivelės. Bet to laukti nėra prasmės.

Jūs jam padėkite. Ne kelkite, ne sodinkite, ne statykite ant kojų. Kaip tik atvirkščiai. Lai jis sau guli. O jūs jį griebkite greičiau už kojų ir *kelkite aukštyn kojas,* pasturgalį ir kitką, kad galva būtų kuo žemiausiai, kad tuo būdu, daugiau ir greičiau prieitų jam į smegenis kraujo.

Ir palaikykite taip apverstą kojom į viršų, keletą minučių. Pamatysite, kad žmogui alpulys ir perėjo: jis atmerkė akis, dairosi, ką jūs jam čia darote, kas jam pasidarė. Dar ir dabar jo nepaleiskite, bet duokite dar pagulėt keletą minučių. Neprošali duot jam ir vandenuko atsigert.

Tai beveik ir visa, ką jūs galėtumėt apalpusiam padėt. Žinoma, tai ne visa. Reikėtų susekt, kodėl žmogus apalpo. Visų dažniausiai jis apalpsta, be niekur nieko, be kokios nepaprastos priežasties — kokio nuodo, apsinuodijimo.

Alpulys žmogų suima irgi visų dažniausiai dėl vidurių sutrikimo. Taip kaip jums užeina snaudulys. Tik čia procesas įvyksta greičiau, staigiau. Žmogui dujų susidarė viduriuose perdaug, kraujo staiga permažai pasiliko smegenyse ir jos atsisakė darbuotis — žmogus apalpo.

Kai jūs jį atgaivinote, tai jam daugeliau pradėjo susidaryt kraujo smegenyse. Jis liko budresniu, bet ne visai budrus ir stiprus. Pagrindinė negerumo priežastis dar nėra prašalinta, būtent, jam viduriuose tebėra *perdaug dujų.* Tai jūs, kaipo geras samarietis, padėkite jam tas dujas prašalint. Paaiškinkite jam: gal jis ir pats sugebės tai padaryt. Tegul gerai pamanko, pamasažuoja tą savo peniukšlį pilvą. Tegul patekšlena per pilvą, kad galėtų atsiraugėt. Tegul jis dar ir apačias paspaudinėja, kad ir ten prasimuštų dujų.

Jei nelaimingasis nesusizgrimba, nepajėgia sau pasigelbėt, tai gal jis nesipriešins, jei jūs jam suteiksite tą esmingą pagalbą. Šiaip ar taip, o dujas prašalint reikia. O ne, tai vėl vargšas galėtų apalpti. O gal jį nuvežtų ligoninėn, kaip dažnai pasitaiko tokiais atvejais.

Ligoninėje tokį atgaivins gal ir dar kitaip. Gal duos jam pakvėpuot *deguonies*— labai labai geras dalykas! Gal įleis širdį akstinamųjų vaistų adatą, su švirkštu. Gal vidurius jam išpumpuos, išplaus, ištuštins.

Brockton, Mass.

MIRĖ JONAS KUKAITIS

Liepos 3 dieną Brocktono ligoninėje, Brockton, Mass., mirė Jonas Kukaitis, sulaukęs apie 70 metų amžiaus. Mirė nuo širdies ligos.

Velionis Jonas Kukaitis buvo ilgametis Laisvės skaitytojas, veikėjas ir labai malonus, draugiškas žmogus. Paliko liūdesy žmoną Agotą, podukrą Birutę Kašėtaitę, posūnį Kašėtą, ir daug draugų.

Velionis jau seniai negalavo širdies liga, tačiau jis veikė visuomeninėje dirvoje, kiek tik galėjo. Rūpestingai rengėsi būti ir dirbti dienraščio Laisvės piknike liepos 4 d.; ruošėsi jis, ruošėsi ir jo žmona ir Birutė.

Bet štai pikniko išvakarėse Jonas Kukaitis miršta, ir tai sudarė liūdesio tiems, kurie buvo piknike ir velionį gerai pažinojo.

Palaidotas liepos 6 dieną Melrose kapinėse, Brocktone.

Smulkiau apie velionį, spėju, parašys Geo. Šimaitis.

Reiškiu nuoširdžią užuojautą jo našlei Agotai, Birutei ir draugams. Jam pačiam: ramiai ilsėtis gražiosiose Melrose kapinėse!

R. M.

Chicago, Ill.

LILLIAN GREEN LAIŠKAS

Mrs. L. Green, nusmerkto kalėti už komunistinę veiklą Gil Green žmona, rašo laiškus visiems geros valios žmonėms ir savo laiškuose ragina Amerikos žmones rašyti laiškus prezidentui ir raginti jį, kad išlaisvintų iš kalėjimo nekaltus žmones, kurie įkalinti remiantis Smitho Aktu, kuris gyvai priešingas mūsų šalies konstitucijai. Ji sako, kad jos vyro, Gil Green, išlaisvinimas iš kalėjimo ne vien jai sudarytų džiaugsmą ir jų 3 vaikams, bei jo senai motinai, bet tas apgintų mūsų šalies Konstituciją ir įrodytų pasauliui, kad mūsų šalyje vėl tikroji demokratija atsisteigia ir kiekvienas pilietis gali laisvai protauti ir savo supratimą reikšti dėl geresnės ateities žmonijai.

Jis prašo pasiųsti laišką prezidentui ir dėl žinios kopiją jai. Jos antrašas: Mrs. L. Green, Post Office Box 5270, Chicago 80, Ill.

Ji mano, kad prezidentas turi pilną teisę tai padaryti, kaip padarė 1921 metais W. G. Hardingas išlaisvindamas E. V. Debsą iš kalėjimo.

KETURIEMS KOMUNISTAMS ATMINTI

Į Vilniaus įgulos Karininkų namų vasaros teatrą gegužės 31 d. gausiai susirinko miesto darbo žmonės, jaunimas, Tarybinės Armijos kariai. Čia įvyko vakaras, skirtas keturiems komunistams — Karoliui Požėlai, Kaziui Giedriui, Juozui Greifenbergeriui ir Rapolui Čarnui atminti.

Savo atsiminimus apie ištikimuosius Komunistų partijos sūnus, kuriuos smetoniniai fašistai sušaudė daugiau kaip 30 metų, papasakojo buvę jų kovos draugai M. Chodosaitė, I. Gaška, E. Bilevičius.

Poetas T. Tilvytis perskaitė savo eilėraščius, skirtus komunistams atminti. Artistas V. Semionovas padeklamavo S. Nėries poemą "Keturi."

Lietuvos TSR nusipelnęs valstybinis choras, vadovaujamas Lietuvos TSR nusipelniusio meno veikėjo K. Kavecko, atliko keletą revoliucinių dainų.

Čia taip pat organizuota paroda apie keturių komunistų gyvenimą ir veiklą.

Tai jau antrasis vakaras, kuriuos organizuoja komjaunimo miesto komitetas ir įgulos Karininkų namai tema: "Sutinkant 40-ąsias Didžiojo Spalio metines."

(Elta)

PHILADELPHIA, PA.

HELP WANTED—FEMALE

Woman. Want a good home? 3 adults and 1 boy, 15, need woman for gen. housekeeping, cooking and laundry. Someone who wants a good home in Penn Valley with her own air-conditioned room, TV, new furniture and drapes. Salary $110 monthly. **Write Box E-1, Lithuanian paper, Jefferson Bldg, Philadelphia 7, Pa.** (130-132)

ATSIMINIMAI ir Dabartis

Parašė L. Prūseika

Tai gyvi bruožai iš jo gyvenimo, visuomeninės veiklos, caro reakcijos metu pergyvenimai kalėjimuose, ištrėmimas į Sibirą ir kiti erškėčiuoti takai jo kovoje už laisvę ir šviesesnį gyvenimą darbo žmonijai.

Knyga iš 304 puslapių
Kaina tik $2.00

Laisvė
110-12 Atlantic Ave.
Richmond Hill 19, N. Y.

Laisvės Bendrovės dalininkų suvažiavimas, įvykęs š. m. sausio 27 d., nutarė prašyti visuomenės, kad šiemet sukeltų vasarinį fondą iš $10,000 išlaikymui Laisvės dienraščiu. Fondo dalykas sulyg šia diena yra toks:

Turime Sukelti
$10,000

Sukėlėme
$6,818.74

Dėl atsilikimo fondą sukelti, Laisvės bendrovės direktorių taryba nutarė pratęsti vajaus laiką dar vienam mėnesiui — iki rugpiūčio 18 d., 1957 m. Pasinaudokime vajaus pratęsimo proga, stokime į darbą!

Trūksta
$3,181.26

Kaip matote iš aukščiau paduotų skaičių, trūkumas didelis. Turėsime rimtai padirbėti atsiekimui savo pasibrėžto tikslo. Be sukėlimo $10,000 dienraštis negalės egzistuoti.

Laisvės Administracija

New Yorko Apylinkė

Literatūros Draugijos II-sios Apskrities

PIKNIKAS

Pelnas skiriamas išleidimui knygos

GYDYMO ISTORIJA

Parašė **Dr. J. Stanislovaitis ir Dr. A. Petrika**

●

Įvyks sekmadienio popietį

Liepos 14 July

Steamboat Inn Parke

91 Steamboat Rd., Great Neck, N. Y.

Pradžia 1-mą val. d., Įžanga 75c.

●

Iš Brooklyno eis busas, kelionė $1.50 į abi puses, iš anksto įsigykite buso bilietą. Bus išeis:
Iš Williamsburgo 12 val. dieną nuo Lituanica Square, Union Ave ir Stagg Street.

Iš Richmond Hill 12:30 d. dieną, nuo Liberty Auditorium, 110-06 Atlantic Ave.

●

Gera Muzika Šokiams

Brooklyno Aido Choras
Vadovaujamas Mildred Stensler
Atliks Gražią Dainų Programą

Visi apšvietą branginanti žmonės privalo atsilankyti į šį pikniką ir tuomi prisidėti prie išleidimo labai svarbios knygos. Tuo pačiu kartu čia ir patys turėsite daug malonumo.

RENGĖJAI

Cleveland, Ohio

Apie Juozą Stripeiką

Jis mirė birželio 5 d., baigdamas 85-tus metus. Paliko dideliame nuliūdime dvi dukteris, du sūnų, marčias, žentus, 3 anūkus, anūkę, du proanūkus, sesutę Juliją Žiburienę, brolį Joną, ir kitus gimines.

Buvo pašarvotas Gardino laidojyčioj, apstatytas daugeliu gražių gėlių. J. Žebrys pasakė gražią kalbą, iš velionio gyvenimo. Tai buvo paskutinis atsisveikinimas su dėde Juozu.

Birželio 8 d. tapo išlydėtas į Lake View kapus su 22 automobiliais palydovų. Paguldytas šalia jo mylimos žmonos Elzbietos. Ant kapų žebrys pasakė kalbą.

Visi palydovai tapo pakviesti į L.D.S. svetainę pietų, kur buvo visi gražiai priimti ir pavaišinti.

Gilios užuojautos šeimai ir visai giminei.

O tu, mielas dėde, ilsėkis ramiai amžinai, mes liūdime tavęs netekę.

Juozas atvyko į šią šalį būdamas 28 metų, 1900 metais. Pabuvęs 3 metus, sugrįžo į Lietuvą su švogeriu Špikreliu, pasistatė abudu po namelį Kuršėnų geležinkelio stotyje. 1906 m. jiedu sugrįžo į Clevelandą, palikę šeimas. 1909 m. Juozas parsikvietė savo šeimą, žmoną ir du sūnus. Sūnus Kazimieras mirė 1923 m. Po sūnaus mirties Elzbieta pradėjo netekti sveikatos ir buvo ligonė per 16 metų.

Kitas didelis smūgis: bedarbės laikais jiedu prarado viso gyvenimo sūtaupas ir namą.

Juozas buvo drūto subudavojimo vyras ir darbštus. Nepasidavė senatvei nei ligai; iki paskutinių dienų neapleido nei vieno parengimo. Visi jį matė ir visur jis suprato teisingus reikalus, ir juos rėmė, kiek galėjo. Buvo visų mylimas ir turėjo gerą įtekmę.

Juozo sveikata pradėjo silpnėti per porą metų ar daugiau, bet niekas nežinojo jo ligos iki paskutinių dienų. Geg. 26 d. mes jį atlankėm, atrodė ligonis, bet vaikščiojo, parodė visus savo darbus, ką jis turėjo. Ant rytojaus buvo nugabentas į ligoninę. Antrą dieną padaryta operacija.

Velionis buvo Vilnies ir Laisvės skaitytojas.

Lai būna jam lengva šios šalies žemelė!

Padaryta klaida

Atsiprašom Jono ir Sofijos Stripeikų. Jie nebuvo minėti padėkoj už gėles. Ačiū jiems.

A. R.

TORONTO, CANADA

LIAUDIES BALSO PATRIOTAI GAUSIAI PARĖMĖ JUBILIEJINĮ L. BALSO PIKNIKĄ

Torontiečių ir hamiltoniečių ruoštas jubiliejinis Liaudies Balso piknikas buvo žymiai pasekmingesnis, negu kad buvo tikėtasi. Ir žmonių buvo gana daug ir visi dalyvavusieji gausiai parėmė laikraštį. Piknike buvo ne tik torontiečiai ir hamiltoniečiai LB patriotai ir patriotės, bet ir iš toliau, kaip tai: Rochesterio, Londono, West Lorne, Hespeler, Windsor, Brantford, Tillsonburg ir kitur. Sunku visus išvardinti. Nebuvo galimybių su visais susitikti.

Didžiausiu įvykiu, be abejonės, buvo kontestas už jubiliejinio pikniko žvaigždę. Reikia pasakyti, kad šis kontestas buvo vienas iš intensyviausių LB piknikų istorijoj. Kontestantės — Mirna Skinulytė (hamiltonietė), Irena Antanavičiūtė ir Rožė Paužaitė (torontietės), — kaip rodo blankos, ir jų talkininkai darbavosi labai gerai. Niekad kontestantės neaplankė tiek daug rėmėjų, kaip šiemet. Ypač labai daug rėmėjų turėjo Rožė Paužaitė. Be abejonės, rėmėjai visas tris kontestantes gausiai parėmė. To pasėkoje kontestui užsibaigus jos pasirodė su dideliais skaičiais balsų. Irena Antanavičiūtė pridavė 34,468 balsus, Mirna Skinulytė — 30,516 ir Rožė Paužaitė — 30,224 balsus. Windsoriečiai taipgi dalyvavo šiame konteste, nors jų žvaigždės nebuvo, ir atsiuntė piknikui pasveikinimą su $181.25.

Tokiu būdu, šiuo kontestu buvo sukelta $1,133.33. Jubiliejinio pikniko žvaigžde išrinkta Irena Antanavičiūtė.

Antru iš svarbiųjų įvykių piknike buvo "garbės stalas." Toronto Lietuvių Moterų Klubo narės susidėjusios paruošė stalą, prie kurio buvo pasodinta ne mažiau 70 asmenų vienu kartu. O paskui buvo pakviesta ir pavaišinta dar daugiau. Ir ko ant to stalo nebuvo! Moterys tikrai sumušė savo rekordą su stalo paruošimu. Žinoma, kitaip ir negalėjo būti, nes tai buvo jubiliejinis piknikas.

Be stalo, buvo dar šaltų gėrimų, karštų "šuniukų," suvožtinių, šaltos košės, maslionkų ir kito maisto. Bet nieko neliko, dar maža buvo. Rėmėjai nesigailėjo fundyti vienas kitam, kad padarius laikraščiui daugiau naudos.

Smulkmeniškai, kas kaip parėmė laikraštį, čia nevardinsiu, nes neturiu pilnų davinių. Apie tai praneš pikniko komitetas.

Ant galo reikia paminėti ir tą, kad pikniko vieta visiems patiko. Kiti reiškė pageidavimą, kur kuri organizacija suruoštų ten piknikų. Tik kai kurie truputį paklaidžiojo, iki surado. Visuomet pirmu kartu taip būna. Bet dabar jau visi lengvai surastų.

Taigi, piknikas praėjo tikrai jubiliejinėj dvasioj. Laikraščio darbininkams tikrai buvo malonu matyti, kad visi seni ir jauni laikraščio patriotai ir patriotės su laikraščiu. *Rep.*

Nukritęs nuo 20-to aukšto užsimušė

Hugo Franken nušoko ar nukrito nuo savo apartmento 20 aukšto ir ant vietos užsimušė.

New Yorko ir Apielinkės Žinios

LIETUVIŲ TARPE

Kaip su Laisvės tradiciniu pikniku?

Jau keletas dienraščio Laisvės skaitytojų manęs klausė, ar gi šiemet nebeturėsime tradicinio Laisvės pikniko. Jie mat prisimena, kad dienraštis Laisvė per daugelį metų kaip tik šiuo metų ruošdavo savo metinius piknikus. Bet šiemet tokio pikniko neturime.

Neturime tokio pikniko todėl, kad toji vieta dabar kitokiam bizniui naudojama, tai piknikams vietos jau nebėra. Naujos vietos dar kol kas nebuvo surasta, kadangi New Yorko apylinkėje beveik visos piknikams vietos yra panaikintos, paverstos kitam bizniui.

Bet mes be piknikų neapsiciname. Birželio 16 turėjome Great Necke gražų pikniką, kurį suruošė LDS 3-oji Apskritis. Liepos 14 d. vėl turėsime kitą Great Necke pikniką, kurį ruošia Lietuvių Literatūros Draugijos 2-oji Apskritis, knygos fondo naudai. Vėliau taipgi toje pačioje vietoje įvyks Aido Choro piknikas.

Taigi, dabar ruoškimės visi dalyvauti LLD piknike liepos 14 d. Brooklyniečiai galės nuvažiuoti busu, kuris nuo Lituanica Skvero išeis 12 val., o nuo Liberty Auditorijos— 12:30 vidurdienį. Nuvažiavimui ir parvažiavimui bilietas tik $1.50. Patartina iš anksto bilietus įsigyti.

Lietuvių Literatūros Draugija ruošia išleisti didžiulę istorine knygą "Gydymo Istoriją", kurią parašė Dr. J. Stanislovaitis ir Dr. A. Petrika. Svarbu visiems jos išleidimą paremti. Dalyvaudami šiame piknike tai padarysime.

Rep.

Išvyko vakacijom

Richmondhillietis Jonas Svereika su duktere išvyko vakacijom į tolimąją Californiją. Californijoje Los Angeles mieste gyvena Svereikų duktė. O Mrs. Svereikienė išvyko į North Caroliną pas kitą savo dukterį.

Jonas Svereika mano Los Angelėse apsigyvent, nes New Yorko oras jo sveikatai per drėgnas. Šiuo kartu Svereika mano ten pabūti apie mėnesį laiko.

Svereikai yra pažangūs žmonės, myli apšvietą ir dalyvauja kultūriniame Amerikos lietuvių judėjime. Linkime jiems linksmų vakacijų.

P. B.

MOTINA SUDEGĖ, VAIKAI IŠGELBĖTI

Bath Beach gyventoja Isabela Cimini baisiai apdegusi nuvežta į Coney Island ligoninę ir jos gyvybė randasi pavojuje. Du jos vaikučius kaimynai iš gaisro išgelbėjo. Gaisras prasidėjo jos virtuvėje.

THE FAMILY OF

Frank and Olga Reinhardt

wishes to express
their appreciation to all their friends
for their thoughtfulness
and consideration.

Olga Reinhardt, departed April 31, 1957
Frank Reinhardt, departed July 3, 1957

Viešbučių darbininkai pastatė visą eilę svarbių reikalavimų

Apie 35,000 viešbučiuose dirbančių darbininkų, kurie priklauso prie Viešbučių unijų tarybos, dabar stato bosams visą eilę svarbių reikalavimų. Visų pirma — algų pakėlimo.

Viešbučių darbininkai, ypatingai virtuvėse, skalbyklose, prie valymo darbų ir panašiai dirbantieji yra labai menkai apmokami. Labai mažai taipgi uždirba keltuvų-eleveiterių operuotojai, porteriai, nešėjai. Unija reikalauja, kad jų algos būtų pakeltos keturiais doleriais šiais metais ir dar keturiais per ateinančius.

Šalia to unija reikalauja, kad savininkai mokėtu vieną dolerį į savaitę darbininkų šeimynų gerbūvio fondui. Patys unijų nariai dabar gauna tam tikrą medikalinę apdraudą, bet ne jų šeimynos, o unija nori iškovoti, kad ir šeimynų nariai gautų tą apdraudą.

Derybos su viešbučių bosais vedamos. Jeigu per jas nebus susitarta, tai streiko dar vis vien nebūtų, nes jis anksto sudaryta tam tikra arbitracijos komisija, kuri tada bandytų suvesti abi puses.

Geroką dalį viešbučių darbininką sudaro negrai, puertorikiečiai ir sveturgimiai.

Vietinė pravoslaviška katedra nebus baltagvardiečių rankose

Jau ilgas laikas, kaip vidujinė kova vyksta New Yorko rusų pravoslavų Nikolajaus katedroje. Tos katedros archiriejus (vyskupas) ir kiti popai pripažįsta Maskvos patriarchą kaip savo dvasinį viršininką ir su Maskva palaiko ryšius. Bet grupė baltagvardiečių ir vėlyvesnių pabėgėlių, jų tarpe ir vienas kitas popas, veda kovą, kad tą katedrą perimti. Jie teigia, kad Maskvos patriarchatas nėra rusų pravoslavų teisėtas centras, o "bedieviškos bolševikiškos valdžios įnagis".

Ilgai vyko kova pačioje parapijoje, iki atsidurta teismuose. Dabar teisėjas Epsteinas išnešė sekamą nuosprendį:

Dvasiškiai, kurie palaiko ryšius su Maskvos patriarchatu, turi legališką teisę ir toliau valdyti katedrą. Patriarchatas gal ir yra tarybinės valdžios įnagis, bet praeityje patriarchatas buvo caristinės valdžios įnagis. Faktas lieka, kad tai aukščiausia pasaulio pravoslavų įstaiga ir kaipo tokiai esant, rastis to patriarchato kontrolėje nėra nusikaltimas.

Baltagvardietiški popai turi teisę valdyti katedrą, sakė teisėjas, jeigu jie būtų išrinkti, bet ir jie turėtų ją valdyti ne kaip savaiminga grupė, o kaip Maskvos patriarchato įgaliotiniai.

Mimimoji katedra randasi 15 East 97th St.

Politinėje padangėje

Vietiniai republikonai jau turi kandidatus ne tik į miesto majorus (Christenberry), bet ir į miesto tarybos pirmininkus ir į miesto kontrolierius. Kandidatu į miesto tarybos pirmininkus republikonai nominavo moterį, Caroline K. Simon. Ji yra ilgametė tos partijos veikėja ir teisėjo Halpern žmona (ji profesiniame gyvenime vartoja savo seną pavardę).

Nominuodami moterį į miesto tarybos pirmininkus, kaip ir nominuodami negrą iš Queens vienos rinkiminės srities, republikonai, sakoma, nori parodyti, kad jie išsiprusino, kad jie turi "naują veidą", kad, taip sakant, moderniąja, neatsilieka nuo gyvenimo. Sakoma, kad jie dės visas pastangas šioje priešrinkiminėje kampanijoje parodyti, kad jie yra pažangesnė jėga, negu demokratai, kurių rankose dabar randasi miesto administracija.

Į miesto kontrolierius republikonai nominavo valstijos senatorių Walter G. McGahan.

Šių dviejų nominavimas nelabai patinka dešiniųjų reakciniu republikonų kraštutiniam organui "Daily News". Tas laikraštis anadien paskelbė, kad abu, Mrs. Simon ir McGahan, yra "buvę naujadalybininkai". Mrs. Simon 1932-ais metais įėjusi į nepartinį komitetą, kuris rėmė Roosevelta, o McGahan 1933 metais net buvo demokratu.

Bayonne, N. J.

Liepos 7 d. mirė Benedikta Stungurienė. Pašarvota Bzikowaki koplyčioj, 26 E. 21st St. Laidotuvės įvyks liepos 11 d., 10 val. ryto.

Paliko nuliūdime dukteris, sūnus ir anūkus.

Velionė buvo narė LDS 26 kuopos.

New Yorko 71-as Nacionalinės gvardijos pulkas, susidedantis iš civilių, kurie lavinosi kartą į savaitę kareiviavime, praeitą savaitgalį išvyko į karo stovyklą, kad praleisti manevruose dvi savaites.

MIRĖ

Pranas Reinhardt palaidotas šeštadienį

Liepos 3 d. vakare Pranas Reinhardt'as ramiai užmigo amžinu miegu. Buvo palaidotas šeštadienį, liepos 6. Šermeninėje ir prie kapo, Alyvų kalnelyje, Antanas Bimba pasakė paskutinio atsisveikinimo kalbą.

Širdinga užuojauta liūdintiems sūnums ir jų šeimoms, o Pranui — ramiai ilsėtis Alyvų kalnelyje.

(Vėliau bus plačiau apie Prano gyvenimą parašyta.)

Pradės čiepyti NY gyventojus prieš flu ligą

Dar šią vasarą New Yorko daktarai turės čiepus prieš taip vadinamą "azijatišką flu", tam tikrą influenzos rūšį, kurios epidemija neseniai siautė Azijoje ir kurios mikrobai dabar laipsniškai pasiekia Ameriką. Medikai numato, kad rudenį ta influenza pasiektų epidemines proporcijas Amerikoje, pirmiausia Pacifiko pakraštyje, paskui Vidurvakariuose, o dar vėliau rytuose.

Bet medikai yra pasirengę. Čiepai pagal tą mikrobą išdirbti ir šešios farmaceutinės kompanijos juos dabar gamina. Čiepai bus nebrangūs — žymiai pigesni, negu čiepai prieš polio, kurie kaštuoja apie 10 dolerių, — šie prieš flu bus tik $1.50 arba kiek mažiau.

Azijoje ši epidemija buvo labai rimta. Vien Japonijoje sirgo 2,500,000 žmonių, bet mirčių buvo mažai, nes Japonijos daktarai gerai darbavosi, kad neprileisti kitų komplikacijų. Filipinuose, betgi, kur liga buvo mažiau paplitusi, 1,617 mirė vien Maniloje, kur daugelis flu ligonių paskui apsirgo kitomis ligomis.

Vera Miles vaidina aktorės Betty Compton vaidmenį filme "Beau James", kuriame žvaigždžiuoja Bob Hope. Filmas dabar rodomas Astor teatre, Broadway ir 45th St., New Yorke. Vaizduoja buvusį majorą Jimmy Walker, daugiau mėgstantį šposelius, sportą ir gražias merginas, negu majorystę. Filmas dalinai komiškas, dalinai draminis ir, galima sakyti, politinis, nes rodo, kaip politinė mašina pastato majoru Walkerį, kuris, anot filmo, nieko nenusimanė apie majoro pareigas ir nesiryžo toje kėdėje sėdėdamas darbe prakaitą lieti. Filmas įdomus.

Važiuokite Busu Į Pikniką

Liepos-July 14 įvyks Literatūros draugijos 2-osios Apskrities piknikas. Pelnas skiriamas išleidimui knygos *Gydymo Istorija*, kurią parašė Dr. J. Stanislovaitis ir Dr. A. Petrika.

Į šį pikniką iš Brooklyno eis busas, kelionė į abi pusi tik $1.50. Iš Williamsburgo busas išeis nuo Lituanica skvero 12 val. Iš Richmond Hill —12:30 val. dieną. Busas grįš iš parko 8-tą val. vakare.

Piknike bus gera muzika šokiams ir Aido Choras, vadovaujamas Mildred Stensler, duos gražią dainų programą. Taipgi bus gerų valgių ir gėrimų. Piknikas prasidės 1-mą valandą dieną. Įžanga 75c.

Pikniko vieta: Steamboat Inn, 91 Steamboat Rd., Great Neck, L. I.

Visi dalyvaukime šiame piknike.

HELP WANTED MALE

Shipping Clerks. Jamaica apylinkėje. Mokanti angliškai. Patyrę prie addressograph (adresavimo) mašinos, ir mechaniškai nusimanantį. 5 dienos. Puiki apylinkė. Apdraudos planas, kompanijos pašalpos. **Mr. Newman. AX. 1-9100.**

(12) PRIE UOSTO DAILYDĖS (12)

Su patyrimu prie uosto darbo. $2.15 į valandą. 40 valandų savaitė. Pirmadienį - Penktadienį. Amžiaus iki 45. Darbas tiktai per liepos ir rugpiūčio mėnesius. Kreipkitės pas: **J. PATTERSON, Supervisor of Bridges & Building. Room 5, N. Y. Central Railroad, Weehawken Passenger Sta., Weehawken, N. J.**

(131-137)

Experienced
LABORATORY TECHNICIAN
also
MEDICAL LABORATORY TECHNICIAN
RIVERSIDE OSTEOPATHIC HOSPITAL

165 George, Trenton, Michigan. Call, write or wire for appointment. ORleans 6-4200, Ext. 34

(131-133)

HELP WANTED—FEMALE

REGISTRUOTOS SLAUGĖS

Daug vietų. Įvairūs šiftai. Tinkama gyvenimui apylinkė, arti lengvo gonbučio. Geros darbo sąlygos. Nuolatiniai darbai.

Rašykite, telegrafuokite, telefonuokite ar kreipkitės asmeniškai.

SINAI HOSPITAL
6767 W. Outer Drive
Detroit, Mich.
Tel. BRoadway 3-8000.

(130-132)

TRUCKS

FORD TROKAS 1954 F 500 modelis, 12 pėdų Van Body, 7 pėdų pločio, 6 pėdų aukščio. Privatus savininkas parduoda už $1,100 pilna kaina, geras pirkinys. A-1 stovyje, leidžiama išbandyti. **Galima matyti prie Gas station, Forest Ave. ir Merrick Rd., Massapequa, L. I. PY. 8-7277.**

(126-132)

BUSINESS OPPORTUNITIES

Great Kills, Staten Island, N. Y. Naudokitės proga. Delikatessen, arti geležinkelio stoties. Alaus leidimas. Privatus savininkas. Plėskite biznį Staten Islande. Žema kaina greitam pardavimui. Persitikrinkite po pamatymo. **HO. 6-1720.** (130-134)

Coney Island. Puiki vieta. Vasarą nuomoti restauraciją, atviri langai. Pilnai ištaisyta. Prasta sveikata priverčia parduoti už žemą kainą $2,500. Dabar geras biznis. **NA. 8-1555.** Brooklyn.

(131-137)

Bronx, N. Y. Luncheonette-Fountain. $500 pinigais, jūsų biznis prasideda. Lengvi išmokėjimai. Tuoj užimama. Privatiškas savininkas, tuoj reikia parduoti. Geras lease, maži iškaščiai. Puiki proga. **FQ. 4-8647. KI. 6-7656.** (131-137)

PROŠVAISTĖS
Širdį Jaudinanti Jono Kaškaičio
Poezija
Taipgi trumpa autoriaus biografija, kuri labai įdomi
Knyga iš 330 puslapių
Kaina tik $1.50
Laisvė
110-12 Atlantic Ave.
Richmond Hill 19, N. Y.

MATTHEW A. BUYUS
(BUYAUSKAS)
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
426 Lafayette St.
Newark 5, N. J.
MArket 2-5172